

31975L0107

L 42/14

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1975.2.15.

A TANÁCS IRÁNYELVE**(1974. december 19.)****a mérőedényként használt palackokra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről**

(75/107/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

vonatkozik, amennyiben ezek a palackok megfelelnek az alábbi tulajdonságoknak:

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100. cikkére,

1. dugóval vannak ellátva vagy dugóval történő lezárásra készültek, és folyadékok tárolására, illetve szállítására szolgálnak;

tekintettel a Bizottság javaslatára,

2. névleges űrtartalmuk 0,05 és 5 liter között van;

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

3. olyan metrológiai jellemzőkkel rendelkeznek (tervezési jellemzők és gyártásuk azonos körülményei), amelyek alapján mérőedényként használhatók, azaz, ha egy meghatározott szintig vagy színig töltött űrtartalmuk adott százalékaig fel van töltve, tartalmuk megfelelő pontossággal mérhető.

mivel számos tagállamban a mérőedényként használt palackok gyártása és tesztelése kötelező rendelkezések tárgyát képezi, amelyek tagállamonként eltérőek, és következésképpen akadályozzák az ilyen típusú palackok kereskedelmét a Közösségen belül; mivel ezért e rendelkezéseknek a közelítése szükséges;

E mérőedények elnevezése: mérőpalackok.

mivel a mérőedényként használt palackoknak sajátos metrológiai jellemzőkkel kell rendelkezniük, és ezért meg kell határozni a palackok névleges űrtartalmára vonatkozó legnagyobb megengedhető hibát, valamint az e hiba ellenőrzésére vonatkozó referencia-módszert;

2. cikk

mivel elengedhetetlen, hogy a mérőedényként használt palackokon az ezen irányelvben megállapítottaknak megfelelően ne csak a névleges űrtartalmat, hanem a feltöltésükhöz szükséges tájékoztatást is feltüntessék,

Csak azok a mérőpalackok láthatók el az I. melléklet (5) bekezdésének harmadik albekezdésében meghatározott EGK-jellel, amelyek megfelelnek ezen irányelv követelményeinek.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

A mérőpalackokon a mellékletekben meghatározott feltételeknek megfelelő metrológiai ellenőrzést kell végrehajtani.

1. cikk**3. cikk**

Ez az irányelv a palacknak nevezett, üvegből vagy bármilyen más, az üveg metrológiai tulajdonságaival rendelkező, merevség és szilárdságot biztosító anyagból készült mérőedényekre

A tagállamok nem tagadhatják meg, nem tilthatják, és nem korlátozhatják az ezen irányelvben megállapított követelményeknek és vizsgálatoknak megfelelő palackok forgalmazását és mérőedényként való használatát azok térfogatára, a térfogatuk meghatározására vagy az esetükben alkalmazott ellenőrzési módszerre vonatkozó indokkal.

⁽¹⁾ HL C 56., 1972.6.2., 35. o.⁽²⁾ HL C 123., 1972.11.27., 7. o.

4. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az értesítéstől számított 18 hónapon belül megfeleljenek, és erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

5. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1974. december 19-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

J. P. FOURCADE

I. MELLÉKLET

1. A mérőpalackokat a következő, mindig 20 °C hőmérsékleten meghatározott űrtartalmak jellemzik:
 - 1.1. a V_n névleges űrtartalom a palackon megjelölt térfogat: a folyadék azon térfogata, amelyet a palack rendeltetés-szerű használat feltételei között történő feltöltés esetén tartalmaz;
 - 1.2. a palack színig töltött űrtartalma az a folyadékmennyiség, amelyet akkor tartalmaz a palack, mikor színültig van töltve;
 - 1.3. a palack tényleges űrtartalma a folyadék azon térfogata, amelyet a palack valójában tartalmaz a névleges űrtartalomnak elméletileg megfelelő feltételek szerint történő pontos feltöltés esetén;
2. A mérőpalackok feltöltésére az alábbi két módszer létezik:
 1. állandó szintig;
 2. állandó távolságig.

A távolság az elméleti töltési szint és a palack szájsíkja között, valamint a különbség a névleges űrtartalom és a színig töltött űrtartalom között, amely távolsági térként vagy távolságként ismert, észrevehetően egyforma kell, hogy legyen minden azonos típusú palackon, azaz, az ugyanolyan kivitelezésű palackok esetén.

3. Ahhoz, hogy kellő pontossággal, különösen az előre csomagolásról szóló irányelvek által megkövetelt pontossággal lehessen megmérni a palackban tárolt folyadék térfogatát, tekintettel a feltöltés szokásos bizonytalanságára, a mérőpalackok űrtartalmában megengedhető legnagyobb hibának (pozitív vagy negatív), azaz a tényleges űrtartalom és a V_n névleges űrtartalom között megengedett legnagyobb eltérésnek (pozitív vagy negatív) 20 °C hőmérsékleten és a II. mellékletben megállapított ellenőrzési feltételek szerint a következő táblázattal összhangban kell lennie:

V_n névleges űrtartalom milliliterben	Legnagyobb megengedhető hiba	
	V_n százalékaként	milliliterben
50–100	–	3
100–200	3	–
200–300	–	6
300–500	2	–
500–1000	–	10
1000–5000	1	–

A legnagyobb megengedhető hiba a színig töltött űrtartalomban ugyanaz, mint a legnagyobb megengedhető hiba az annak megfelelő névleges űrtartalomban.

A tűréshatárok rendszeres kihasználása tilos.

4. A gyakorlatban a mérőpalack tényleges űrtartalmát a névleges űrtartalomnak elméletileg megfelelő szintig való feltöltés esetén a palackban lévő tényleges vízmennyiség 20 °C-on való meghatározása által kell ellenőrizni. Ez egy ugyanolyan pontosságú módszerrel közvetett módon is ellenőrizhető.

5. Minden mérőpalack-gyártónak egy jelet kell benyújtania az illetékes hatósághoz jóváhagyás végett, amely alapján a gyártó azonosítható.

Ha azt a hatóság jóváhagyja, egy hónapon belül tájékoztatnia kell más tagállamok illetékes hatóságait és a Bizottságot.

A gyártónak, saját felelősségére, fel kell tüntetnie a legutóbb a csatlakozási feltételekről és a Szerződések kiigazításáról szóló okmánnyal⁽¹⁾ módosított, a mérőműszerekkel és a metrológiai ellenőrzés módszereivel kapcsolatos közös rendelkezésekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1971. július 26-i 71/316/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾ 6. cikkében említett ϵ (fordított epszilon) jelet, ezzel igazolva, hogy a palack megfelel az ezen irányelvben és mellékleteiben meghatározott követelményeknek. Az ugyanezen irányelv I. mellékletének 6.3. pontjában előírt időpontot, eredetet és hivatkozási számot azonban nem szükséges megadni.

Az említett jelnek legalább 3 mm nagyságúnak kell lennie.

6. A tagállamok illetékes hatóságainak a gyártás helyszínén, vagy amennyiben ez nem lehetséges, az importőr vállalati épületeiben vagy a Közösség területén létrehozott kirendeltségében mintavétellel ellenőrizniük kell, hogy a mérőpalackok megfelelnek ezen irányelv előírásainak.

E statisztikai mintavételi ellenőrzést az elfogadott minőségellenőrzési módszerekkel összhangban kell végrehajtani. Hatékonyságának közel azonosnak kell lennie a II. mellékletben meghatározott referenciamódszerrel.

7. Ezen irányelv nem akadályoz semmiféle ellenőrzést, amelyet a tagállamok illetékes hatóságai hajthatnak végre a kereskedelem során.

8. A mérőpalacknak a következő kitörölhetetlen, könnyen olvasható és jól látható jelöléseket kell hordoznia:

8.1. az oldalán, az alsó peremén vagy az alján:

8.1.1. a névleges űrtartalomra vonatkozó jelölés literben, centiliterben vagy milliliterben, legalább 6 mm nagyságú számokkal, ha a névleges űrtartalom nagyobb mint 100 cl; 100 cl alatt – 20 cl kivételével – 4 mm nagyságú, és a 20 cl-nél nem nagyobb űrtartalmú palackok esetén 3 mm nagyságú számokkal, amelyet követ a használt mértékegység jele vagy, adott esetben a mértékegység neve, összhangban a csatlakozási feltételekről és a Szerződések kiigazításáról szóló okmánnyal módosított, a mértékegységekre vonatkozó jogszabályok közelítéséről szóló, 1971. október 18-i 71/354/EGK tanácsi irányelv⁽³⁾ rendelkezéseivel;

8.1.2. az 5. pont első bekezdésében előírt, gyártót azonosító jel;

8.1.3. az 5. pont harmadik bekezdésében előírt jel;

- 8.2. az alján vagy az alsó peremén úgy, hogy ne legyen összetéveszthető az előző jelöléssel, a megfelelő névleges űrtartalmat kifejező számok legkisebb méretével megegyező méretű számokkal, a rendeltetésnek megfelelő palackhasználatra vonatkozó feltöltési módszerrel vagy módszerekkel összhangban:

8.2.1. a színig töltött űrtartalom jelölése centiliterben kifejezve, amelyet nem követ a cl jel;

8.2.2. és/vagy a szájsík és a névleges űrtartalomnak megfelelő feltöltési szint közötti távolság milliméterben kifejezve, amelyet a mm jel követ.

A palackon más jelölések is megjelenhetnek, ha nem összetéveszthetők a kötelező jelölésekkel.

⁽¹⁾ HL L 73., 1972.3.27., 14. o.

⁽²⁾ HL L 202., 1971.9.6., 1. o.

⁽³⁾ HL L 243., 1971.10.29., 29. o.

II. MELLÉKLET

Ez a melléklet a mérőpalackok statisztikai ellenőrzésére vonatkozó eljárást állapítja meg, hogy az megfeleljen az ezen irányelv 2. cikkében és az I. melléklet 6. pontjában megállapított követelményeknek.

1. MINTAVÉTELI MÓDSZER

Azonos gyártójú és tervezésű palackok mintavétele egy óra időtartamon belül gyártott tételből kell hogy történjen.

Ha ebből a tételből történt ellenőrzés eredménye nem kielégítő, akkor egy második vizsgálatot is el kell végezni, egy hosszabb gyártási időnek megfelelő tételből vett mintával, vagy a gyártó ellenőrző-kártyáin jegyzett eredmények alapján, ha a termelés során a tagállam illetékes hatósága által elismert ellenőrzést hajtottak végre.

A mintát alkotó palackok száma 35–40 db kell hogy legyen, attól függően, hogy az egyes tagállamok az alábbi 3. pontban részletesen leírt két módszer közül melyiket választották az eredmények kiszámítására.

2. A MINTÁT KÉPEZŐ MÉRŐPALACKOK ŰRTARTALMÁNAK MÉRÉSE

A mérőpalackok súlyát üresen kell megmérni.

A palackot meg kell tölteni ismert sűrűségű 20 °C hőmérsékletű vízzel, az ellenőrzési módszernek megfelelő töltési szintig.

Ezután a palackok súlyát feltöltve is meg kell mérni.

Az ellenőrzést a szükséges műveletek elvégzésére alkalmas törvényes mérőeszközök használatával kell végrehajtani.

Az űrtartalom mérésekor a mérési hiba nem lehet nagyobb a mérőpalack névleges űrtartalmának megfelelő legnagyobb megengedhető hiba egyötödénél.

3. AZ EREDMÉNYEK ALKALMAZÁSA

3.1. A standard szórás módszerének használata

A mintát képező mérőpalackok száma 35.

3.1.1. Az alábbi számításokat kell elvégezni (lásd 3.1.4. pont):

3.1.1.1. a mintát képező palackok x_i tényleges űrtartalmának \bar{x} átlaga;

3.1.1.2. a gyártmánytételt alkotó palackok x_i tényleges űrtartalmának s becsült standard szórása.

3.1.2. Az alábbi számításokat kell elvégezni:

3.1.2.1. A T_s felső határ: a megjelölt űrtartalom (lásd az I. melléklet 8. pontját) és az ennek megfelelő legnagyobb megengedhető hiba összege.

3.1.2.2. A T_s alsó határ: a megjelölt űrtartalom (lásd az I. melléklet 8. pontját) és az ennek megfelelő legnagyobb megengedhető hiba különbsége.

3.1.3. Elfogadási szempontok:

A gyártmánytétel megfelel ezen irányelvnek, ha az \bar{x} és s szám egyidejűleg teljesíti az alábbi három egyenlőtlenséget:

$$\bar{x} + k \cdot s \leq T_s$$

$$\bar{x} - k \cdot s \geq T_s$$

$$s \leq F (T_s - T_i)$$

ha $k = 1.57$

és $F = 0.266$

3.1.4. A gyártmánytétel \bar{x} középértékének, valamint az s becsült standard szórásnak a kiszámítása:

A következőképpen kell kiszámítani:

– a 35 tényleges úrtartalom-mérés összege: $x = \sum x_i$

– a 35 mérés középértéke: $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{35}$

– a 35 mérés négyzetének összege: $\sum x_i^2$

– a 35 mérés összegének négyzete: $(\sum x_i^2)$, majd $\frac{(\sum x_i)^2}{35}$

– a korrigált összeg: $SC = \sum x_i^2 - \frac{1}{35} (\sum x_i)^2$

– a becsült variancia: $v = \frac{SC}{34}$

Következésképpen, a becsült standard szórás: $s = \sqrt{v}$

3.2. A terjedelem módszerének használata

A mintát képező mérőpalackok száma 40.

3.2.1. A következő számításokat kell elvégezni (lásd 3.2.4. pontot):

3.2.1.1. a mintát képező palackok x_i tényleges úrtartalmának \bar{x} átlaga;

3.2.1.2. a mintát képező palackok x_i tényleges úrtartalmának \bar{R}

átlagos terjedelme.

3.2.2. A következő számításokat kell elvégezni:

3.2.2.1. A T_s felső határérték: a feltüntetett úrtartalom (lásd az I. melléklet 8. pontját) és az ennek megfelelő legnagyobb megengedhető hiba összege.

3.2.2.2. A T_i alsó határérték: a feltüntetett úrtartalom (lásd az I. melléklet 8. pontját) és az ennek megfelelő legnagyobb megengedhető hiba különbsége.

3.2.3. Elfogadási szempontok:

A gyártmánytétel megfelel ezen irányelvnek, ha az \bar{x} és \bar{R} szám egyidejűleg teljesíti az alábbi három egyenlőtlenséget:

$$\bar{x} + k' \cdot \bar{R} \leq T_s$$

$$\bar{x} + k' \cdot \bar{R} \geq T_i$$

$$\bar{R} \leq F' (T_s - T_i)$$

ha $k' = 0.668$

és $F' = 0.628$

3.2.4. A mintát alkotó 40 mérőpalack \bar{x} középértékének és \bar{R} átlagos terjedelmének kiszámítása:3.2.4.1. \bar{x} -t a következőképpen kell kiszámítani:

– a 40 tényleges úrtartalom-mérés összege: Σx_i

– a 40 mérés középértéke: $\bar{x} = \frac{\Sigma x_i}{40}$

3.2.4.2. \bar{R} kiszámítása:

A mintát a kiválasztás időrendi sorrendjében fel kell osztani nyolc, egyenként öt mérőpalackból álló részmintára.

A következő számításokat kell elvégezni:

– minden egyes rész minta terjedelme, azaz a rész mintában lévő legnagyobb és legkisebb palack tényleges úrtartalmának különbsége; az ilyen módon kapott nyolc terjedelem értéke: R_1, R_2, \dots, R_8

– a nyolc rész minta terjedelmének összege:

$$\Sigma R_i = R_1 + R_2 + \dots + R_8$$

Következésképpen az \bar{R} átlagos terjedelem: $\bar{R} = \frac{\Sigma R_i}{8}$